

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

11ο
Διεθνές Συνέδριο

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Ελληνικά ως δεύτερη
ή ξένη γλώσσα

Τόμος II

Πάτρα, 11-13 Ιουλίου 2008

Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα 2016

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

11ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Μετανάστευση και ελληνικά
ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα

Πάτρα, 11-13 Ιουλίου 2008

Τόμος II

Επιστημονική σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πάτρα 2015

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Μετανάστευση και Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα - Τόμος I

Επιστημονική σειρά: Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία: Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών - Μελιτζάνη Ειρήνη

Έκδοση: Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών

ISBN:
SET:

σ.σ. 474, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΙΤΩΝ

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη:

Αθανασίου Λεωνίδα, Καθηγητής Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Γουδήρας Δημήτριος, Καθηγητής Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Χατζησαββίδης Σωφρόνης, Καθηγητής Π.Τ.Ν. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Γκόβαρης Χρήστος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Καμαριανός Ιωάννης, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών

Παλαιολόγου Νεκταρία, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Μάρος Βασίλειος, Λέκτορας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Στεργίου Λήδα, Λέκτορας Διαπολιτισμικής Αγωγής, Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Αντιπρόεδρος:

Καμαριανός Ιωάννης, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Γραμματεία:

Κυπριανού Δέσποινα, Εκπαιδευτικός, Υποψήφια διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Ταμίας:

Λάγιος Βασίλης, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ

Μέλη:

Παπαπαναγιώτου Νικόλαος, Υπεύθυνος Πληροφορικής ΚΕ.ΔΕ.Κ, Πανεπιστήμιο Πατρών

Νικολόπουλος Τρύφων, Φιλολόγος – Ειδικός Παιδαγωγός

Κουνέλη Βασιλική, Φιλολόγος, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Πανέτα Ευστρατία, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Λυκίδη Σταυρούλα – Φωτεινή, Φιλολόγος, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Μεϊμέτης Παρασκευάς, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Δημητρέλου Αργυρώ, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Αγγελή Ιωάννα, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών

Κανελλοπούλου Μαρίνα, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών

ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ σε Η/Υ

Βασίλης Λάγιος, Εκπαιδευτικός Π.Ε., Μεταπτυχιακός φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Παν/μίου Πατρών Επιστημονικός συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.,

Ειρήνη Μελιτζάνη, Πτυχιούχος Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Περιεχόμενα

Πρόλογος	11
Τα ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα	
Η Ελληνική ως δεύτερη ή / και ξένη γλώσσα στο πανεπιστήμιο της Χάιφα στο Ισραήλ: Παράμετροι καθορισμού διδακτικών στόχων <i>Ασάρα Βενετσιάνα – Κουμανούδη Αγγελική</i>	17
Κατασκευή και συγκρότηση εργαλείου πρώιμης ανίχνευσης ικανοτήτων και δυσκολιών της γλωσσικής έκφρασης του νηπίου (σύγκριση γλωσσικού προφίλ ελληνόφωνου και αλλόφωνου νηπίου) <i>Γιαννέλη Παναγιώτα, Σταύρου Πήλιος</i>	26
Η εναρκτήρια συνάντηση κατά τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας σε τμήματα ενηλίκων: μια διδακτική προσέγγιση <i>Γεωργία Ευθυμίου</i>	38
Η διδασκαλία της γραμματικής κατά την εκμάθηση της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας <i>Ζούνη Ευαγγελία - Μάργελοσ Ματθαίος</i>	45
Ανάλυση και αξιολόγηση λεξιλογικών λαθών αλλόγλωσσων μαθητών: ερευνητική πρόκληση ή εκπαιδευτική ανάγκη; <i>Ηλιοπούλου Κωνσταντίνα</i>	54
«Τραγουδώ Ελληνικά». Ένα νέο εκπαιδευτικό συμπληρωματικό υλικό για την διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας <i>Καβάγια Βασιλική</i>	63

Διδασκαλία της γραφής σε ενήλικες μετανάστριες επιπέδου αρχαρίων: θεωρητική προσέγγιση και εφαρμογές <i>Καπραβέλου Αλεξία</i>	73
«Διαδρομές από τα αρχαία στα νέα ελληνικά». Ένα εκπαιδευτικό υλικό για την εκμάθηση των νέων ελληνικών ως ξένη γλώσσα από γνώστες αρχαίων ελληνικών <i>Κοτσώνη Παρασκευή</i>	84
Η αξιοποίηση του παραμυθιού στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας σε τάξεις μεταναστών <i>Μάγος Κώστας - Παναγοπούλου Γιώτα</i>	94
Γιατί δε μαθαίνουν ελληνικά οι μουσουλμανόπαιδες <i>Μαλαμίδης Μιχάλης</i>	105
«Ελλήνων-τρόπος»: εκπαιδευτικό λογισμικό για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας <i>Μαμουζέλου Ανθή - Σακελλαροπούλου Θεοφανή - Αντωνίου-Κρητικού Ιωάννα</i>	115
«Η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας σε Τσιγγανόπαιδες με βάση τη διδακτική σειρά ‘Μιλώ και γράφω Ελληνικά’ που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ‘Εντάξη Τσιγγανοπαίδων στο Σχολείο’» <i>Μπενέκος Δημήτριος - Μήτση Αντωνία - Καραμανέ Χρύσα</i>	127
Μπορεί το μάθημα της Ιστορίας και του Ελληνικού Πολιτισμού να αποτελέσει κίνητρο για την εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας; <i>Πριμικήρη Αθηνά</i>	136
Η στίξη ως αναπόσπαστο τμήμα της διδασκαλίας της ΝΕ <i>Σουρίδη-Μπαταγιάννη Παναγιώτα</i>	141
Πείραμα διδασκαλίας ενός αυθεντικού κειμένου σε ενήλικες σπουδαστές της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας <i>Στεργίου Λήδα</i>	153
Η διασφάλιση της ποιότητας στα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε ενήλικες μετανάστες <i>Φραγκούλης Ιωσήφ - Βαλκάνος Ευθύμιος</i>	165
Μια έρευνα σχετικά με ορισμένα στατιστικά στοιχεία, την εικόνα και τις προδιαθέσεις των φοιτητών του τμήματος Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου Άγκυρας <i>Κιρλήντοκμε Μολλάογλου Φερχάν</i>	174
«Με βλέπουν σαν άνθρωπο»: Τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες και πρόσφυγες στο πλαίσιο των εθελοντικών οργανώσεων <i>Παθιάκη Ειρήνη - Σιμόπουλος Γιώργος</i>	183

Ταυτότητα, διγλωσσία και δίγλωσση εκπαίδευση

- Υπερκινητικότητα, άγχος και γνωστικές ικανότητες σε δίγλωσσα παιδιά: μια διαπολιτισμική προσέγγιση με προεκτάσεις στην εκπαίδευση
Αμπόνη- Τσούρα Λυδία 197
- Η Διγλωσσία στη Μειονοτική Θράκη και η εκπαιδευτική προσέγγιση.
Γεωργιάδου Αικατερίνη 207
- Ανεπίσθητες φωνές: Ταυτότητα, πολιτισμική μνήμη και, «Δήμητρα και Περσεφόνη» στην Ελληνο-αυστραλιανή τους εκδοχή
Κεφαλληνού Ελισάβετ 214
- Ένα δίγλωσσο ελληνο-γαλλικό παιδαγωγικό πρόγραμμα: η εμπειρία έξι χρόνων εφαρμογής
Μπρισίμη Ρένα 224
- Ελληνίδες νέφες με προξενίο στην Αυστραλία: Κάποιες πολιτισμικές, κοινωνικές και πολιτικές παράμετροι του φαινομένου
Νάζου Παναγιώτα 229
- Η πρόσληψη της εικόνας του αλλογενή μαθητή από τους εκπαιδευτικούς: Τα αποτελέσματα μίας εμπειρικής έρευνας μελέτης
Νικολόπουλος Τρύφων - Πολυχρονοπούλου Καλομοίρα - Παπαδάκης Στυλιανός 239

Ειδικά Διαπολιτισμικά Θέματα

- Αποκλίνουσα συμπεριφορά αλλόφωνων μαθητών: είναι οι μαθητές με πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές μαθητές με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες;
Γουδήρας Δημήτριος - Παλαιολόγου Νεκταρία 249
- Το θέμα της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας και η εκπαιδευτική πολιτική της Ολλανδίας για τα παιδιά των Ελλήνων μεταναστών
Διαλεκτόπουλος Θανάσης 260
- Κοινωνικά και εκπαιδευτικά δικαιώματα των μεταναστών - αντίστοιχες βασικές αρχές της γλωσσικής διδασκαλίας
Καπραβέλου Αλεξία 273
- Η διαμεσολάβηση της κινηματογραφικής ταινίας με διαπολιτισμικό περιεχόμενο, ως γνωστική, αισθητική και συναισθηματική εμπειρία στην εκπαιδευτική διαδικασία
Κορκοβέλου Αγγελική 285

«Ορθοδοξία – Ελλάδα – Οικογένεια»: Ζητήματα εννοιολόγησης και ρητορικής σε εγχειρίδια διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας στο Δημοτικό για παιδιά Ελλήνων ομογενών της Βόρειας Αμερικής	294
<i>Μαργαρώνη Μαίρη</i>	
Παγκοσμιοποίηση και Μετάφραση. Η περίπτωση της δημιουργίας και εξέλιξης της Παιδαγωγικής Ορολογίας από τα Αγγλικά στα Ελληνικά	305
<i>Μεντζελόπουλος Θάνος</i>	
Η γλώσσα της Αγίας Γραφής, ως γλώσσα επικοινωνίας και μάθησης στα νέα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα - Μελέτη Περίπτωσης – Across The Bible (ATB) ένα eTwining προγραμμα	313
<i>Μπαλατζής Δημήτριος - Κομνηνού Ιωάννα</i>	
Το θεατρικό παιχνίδι ως εργαλείο στη διαπολιτισμική εκπαίδευση	322
<i>Παπαγιάννη Αικατερίνη - Ρέππα Γλυκερία</i>	
Διαπολιτισμική προσέγγιση με όχημα το μάθημα της βυζαντινής ιστορίας: Project με θέμα τους Ακρίτες της Ευρώπης	337
<i>Παπακόστα Κωνσταντίνα</i>	
Διεπιστημονική – διαγλωσσική παιδεία και πολυμέσα	346
<i>Παπαρίζος Χρίστος</i>	
Θεσμικό πλαίσιο και κρατική πολιτική σε σχέση με τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στην Ελλάδα και ο ρόλος του μαθήματος του Θεάτρου στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	354
<i>Πετρίτης Σπύρος</i>	
Η διαπολιτισμική διάσταση του σχολικού βιβλίου Θρησκευτικών της Ε΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου	364
<i>Σταυρογιαννόπουλος Αναστάσιος - Λουμάκου Μαριάνθη - Κυριτσόπουλος Κυριάκος</i>	
Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαπολιτισμικής Μάθησης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (NILE): Διαπιστώσεις και Αποτελέσματα.	373
<i>Τσεκούρα Βασιλική - Schmidt –Behlau Beate</i>	
Η διδασκαλία και αξιολόγηση αλλοδαπών μαθητών και παλινοστούτων στην Ελλάδα	380
<i>Καρλαύτης Θεόδωρος - Χριστοδούλου Θεόδωρος</i>	
Διδακτικές και μαθησιακές καταστάσεις που προκύπτουν από τη διδασκαλία μαθητών διαφόρων πολιτισμικών ομάδων.	389
<i>Χριστοδούλου Θεόδωρος</i>	
Η Αθωνική Πολιτεία ως Μοντέλο Πολυπολιτισμικής Συνύπαρξης	398
<i>Χριστοδούλου Φώτιος</i>	

Αντιλήψεις και στάσεις για την διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών. <i>Μπαράλος Γιώργος</i>	403
Desaparecidos: οι αγνοούμενοι της ελληνικής κοινωνίας. Η μελέτη περίπτωσης του 2 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ζευγολατιού <i>Γκόφα Παναγιώτα - Καμαριανός Ιωάννης</i>	414
Κοινωνιολογική θεωρία και ‘Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης’: διαπολιτισμικές προοπτικές και εκπαιδευτικές πρακτικές. <i>Καμαριανός Ιωάννης - Γούγα Γεωργία</i>	426
Η διαπολιτισμικότητα στην εκπαίδευση μέσω της δράσης eTwinning. Παρουσίαση περίπτωσης. <i>Οικονομοπούλου Αγγελική – Θωμοπούλου Ιωάννα</i>	436
Διαπολιτισμικές Εκδηλώσεις Σχολείο και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Απόψεις και Στάσεις Διευθυντών Σχολικών Μονάδων <i>Μακρή Όλγα</i>	443
Βιογραφικά σημειώματα	457

Πρόλογος

Όπως όλοι γνωρίζουμε η ελληνική κοινωνία και πιο συγκεκριμένα η ελληνική εκπαίδευση έχει περάσει εδώ και αρκετά χρόνια από το φάσμα της εθνικής και γλωσσικής ομοιογένειας στην αντίληψη και την αίσθηση της πολυεθνικής συμμετοχής, της πολιτισμικής ετερότητας και της πολυγλωσσίας. Οι συνθήκες και οι τρόποι, που έχει πραγματωθεί αυτή η μετάβαση, έχουν αποτελέσει ένα από τα βασικά θέματα συζήτησης και ανάλυσης αυτού του συνεδριακού θεσμού. Υπήρξε μέλημά μας αλλά και στόχος μας μέσα από τα συνέδρια που πραγματοποιούμε εδώ και 13 χρόνια στο Πανεπιστήμιο Πατρών, ο θεσμός αυτός να συντελέσει στην ακόμη βαθύτερη προσέγγιση του θέματος της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, συμβάλλοντας, πιστεύουμε, με αυτό τον τρόπο στην προσέγγιση των προβλημάτων που προκύπτουν τόσο στο χώρο της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό όσο και στην εκπαίδευση των αλλοδαπών και παλιννοστούτων μαθητών στην Ελλάδα.

Η συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη των εκπαιδευτικών για ενημέρωση πάνω σε νέες τάσεις, μεθόδους και ερευνητικά δεδομένα στο χώρο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης, είναι ο κύριος λόγος της συνέχισης του συνεδριακού αυτού θεσμού. Είναι γεγονός ότι μέσω του θεσμού αυτού, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παρακολουθήσουν τις επιστημονικές εξελίξεις και να διαπιστώσουν το επίπεδο της έρευνας και των εναλλακτικών πρακτικών εφαρμογών.

Θέματα όπως η διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης, η επιμόρφωση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών που διδάσκουν την ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα, η ελληνόφωνη εκπαίδευση στο εξωτερικό, ο ρόλος των μέσων στη διδασκαλία και εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, μέσων όπως είναι η ηλεκτρονική τεχνολογία, η δραματοποίηση, η μουσική αλλά και οι πολιτικές διάδοσης της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό, είναι μερικές από τις θεματικές που έχουν απασχολήσει το Συνέδριό μας και πιστεύουμε ότι αυτές και άλλες παρόμοιες θα απασχολήσουν για πολύ καιρό ακόμα τους

εκπαιδευτικούς και τους ειδικούς της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Όλα αυτά τα χρόνια ανακοινώναμε το συνέδριό μας σε πανεπιστημιακούς, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, στελέχη εκπαίδευσης, εκπαιδευτικούς Α'/θμιας και Β'/θμιας εκπαίδευσης από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ερευνητές, στελέχη τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδικαλιστικά όργανα εκπαιδευτικών και σε κάθε ενδιαφερόμενο, τόσο για τα Συνέδρια της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης όσο και για τα Συνέδρια της Διοίκησης της Εκπαίδευσης. Αυτό που μας έκανε, όμως, εντύπωση είναι ότι ενώ ενδιαφερόμενοι από όλους τους χώρους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα και συμμετείχαν με ανακοινώσεις, δεν συνέβη το ίδιο με την τοπική αυτοδιοίκηση και τα συνδικαλιστικά όργανα των εκπαιδευτικών.

Περιμέναμε, για παράδειγμα, οι Δήμοι που έχουν άμεση σχέση με τα σχολεία και τους αλλοδαπούς, να παραθέσουν τεκμηριωμένες απόψεις αναφορικά με το είδος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν αλλά και τους τρόπους αντιμετώπισής τους, κάτι που δε συνέβη σε κανένα από τα συνέδριά μας.

Επίσης, η Ο.Λ.Μ.Ε. και η Δ.Ο.Ε., όπως όλοι γνωρίζουμε, πλαισιώνονται από ειδικά ινστιτούτα. Θα περιμέναμε, λοιπόν, εκτός από τις συνδικαλιστικές τους θέσεις να μας παρουσιάσουν τεκμηριωμένες ερευνητικές ανακοινώσεις που έχουν επεξεργαστεί τα ινστιτούτα τους, κάτι που δεν έχει γίνει.

Επίσης, θέλω να σας γνωρίσω ότι αναφορικά με τα συνέδριά μας προχωρήσαμε σε δύο καινοτομίες:

1. Μέχρι πρότινος, στέλναμε κάθε χρόνο 20 προσκλήσεις σε επισήμους και συνήθως ανταποκρίνονταν στην πρόσκλησή μας 2-3 άτομα, δημιουργώντας μας έτσι την εντύπωση ότι τα θέματα της εκπαίδευσης δεν αφορούν τους υπόλοιπους. Επομένως, η πρώτη καινοτομία είναι ότι από φέτος δεν καλούμε επισήμους, για το λόγο ότι θεωρούμε ότι τα θέματα της εκπαίδευσης αφορούν τους πάντες και επομένως η ανακοίνωση του συνεδρίου είναι αρκετό κίνητρο για να συμμετάσχουν ή όχι. Αυτό σημαίνει ότι όλοι είναι ευπρόσδεκτοι να συμμετάσχουν στις εργασίες του συνεδρίου, να παρουσιάσουν εισήγηση ή να απευθύνουν χαιρετισμό, αρκεί να μας το δηλώσουν, όπως συνέβη φέτος με τον Υπεύθυνο Παιδείας του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού (Σ.Α.Ε.) Δυτικής Ευρώπης κ. Νικόλαο Σκηνίτη και τον Γενικό Διευθυντή του Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων κ. Σπύρο Κουζινόπουλο, οι οποίοι θα απευθύνουν χαιρετισμό.
2. Η δεύτερη καινοτομία αφορά τη χορήγηση των πρακτικών στους συμμετέχοντες στο συνέδριο. Στα τελευταία δύο συνέδρια, κυρίως, παρουσιάστηκε αριθμός εισηγητών, που ενώ είχαν γίνει δεκτές οι εισηγήσεις τους δεν εμφανίστηκαν για να τις ανακοινώσουν, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί οργανωτικό πρόβλημα και να διατυπωθούν παράπονα εκ μέρους των υπόλοιπων εισηγητών και των ακροατών που έρχονται από όλη τη χώρα και το εξωτερικό για να τις ακούσουν. Για το λόγο αυτό, αποφασίσαμε ότι ανακοινώσεις που δεν θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια των εργασιών του συνεδρίου, παρόλο που έχουν εγκριθεί από την επιστημονική επιτροπή και συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα, δε θα συμπεριλαμβάνονται στα πρακτικά, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή. Εναλλακτικά δημιουργήσαμε μια βάση δεδομένων από την οποία κάθε σύνεδρος θα μπορεί δύο μέρες μετά τη διεξαγωγή του συνεδρίου να κατεβάζει τα πρακτικά από το διαδίκτυο, κάτι που θα ισχύσει από το επόμενο συνέδριο που θα οργανωθεί. Κάθε σύνεδρος, δηλαδή, που εγγράφεται στο

συνέδριο, θα παραλαμβάνει μαζί με το φάκελο και τον ειδικό κωδικό πρόσβασης στη βάση δεδομένων.

Το συνέδριο ενίσχυσαν οικονομικά το ΥΠ.Ε.Π.Θ. και η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, καθώς επίσης και το Πανεπιστήμιο Πατρών. Το σύνολο, όμως, αυτών των ενισχύσεων δεν ξεπερνά το 20% του συνολικού κόστους του συνεδρίου. Αυτό το 80%, που υπολείπεται, καλύπτεται από τους εισηγητές και τους ακροατές, που είναι και οι βασικοί χρηματοδότες αυτού του θεσμού.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους ακροατές, τους εισηγητές, όλους εσάς, κυρίως όμως τους συνεργάτες του Κέντρου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, αυτούς που είναι μαζί μας τώρα, αλλά και όσους έχουν αποχωρήσει, και να τους πω πως έχουν υπάρξει άψογοι και αποτελεσματικοί ως μέλη της οργανωτικής επιτροπής αυτού του συνεδρίου.

Σας ευχαριστώ,

Παντελής Γεωργγιάννης
Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών